

NYHEDSBREV | 2019-2020 | 23. SEPTEMBER 2020

Ny asyl og migrationspagt

Efter mange års frugtesløse forhandlinger om revision af EU's asyl og migrationspolitik gør Kommissionen et nyt forsøg med en samlet pakke med fokus på hurtigere asylbehandling, hjemsendelser og solidaritet mellem EU-landene.

Overblik

Kommissionens forslag til en asyl- og migrationspagt består af fem lovforslag og fem meddelelser. Denne EU-nyt fokuserer på forslaget om en ny hurtig grænseprocedure og forslaget om det nye system, der skal afløse Dublinreglerne. Undervejs angives de kringlede regler for Danmarks stilling i lyset af retsforbeholdet med kursiv. Nederst er en oversigt over og link til alle ti forslag.

Ny hurtig grænseprocedure

Udspillet lægger op til en hurtigere sagsbehandling gennem en ny fast track procedure, så migranter med minimal chance for at opnå asyl kan sendes hurtigere hjem. Proceduren er i to led (og derfor i to adskilte forslag):

Screening af nyankomne

Første skridt vil være en hurtig screening af personens identitet, et sikkerheds- og sundhedstjek og en registrering i Eurodac-databasen med fingeraf-

tryk. Den skal være afsluttet inden for fem dage. Det vil samtidig blive besluttet, hvilket EU-land der er ansvarlig for at behandle ansøgningen, og hvilken procedure personen skal igennem. Også personer, som er blevet samlet op af et skib og sat i land efter en redningsaktion skal screenes. Alle omfattede EU-lande skal etablere en uafhængige myndighed, som skal sikre, at alle grundlæggende rettigheder overholdes ved screeningerne.

Danmark er på grund af retsforbeholdet ikke omfattet af dette forslag, men da der er tale om en viderebygning af Schengen, vil Danmark inden for seks måneder skulle beslutte, om forslaget skal gennemføres i dansk lovgivning.

Grænseprocedure

Efter screeningen skal det besluttes, om en asylansøgning skal behandles efter en almindelig asylprocedure eller en ny hurtigere grænseprocedure. Kommissionen foreslår, at grænseproceduren kan benyttes, hvis en person kommer fra et land med anerkendelsesrate på under 20 pct., og ikke er del af en familie med mindre børn, en uledsaget mindreårig, eller en person med behov for medicinsk behandling. Hvis grænseproceduren fastslår, at beskyttelse ikke er nødvendigt, vil man kunne indlede en hjemsendelsesprocedure.

Grænseproceduren er omfattet af det danske retsforbehold og er derfor ikke bindende for Danmark.

Hvad er det nye i Dublins arvtager?

Hjørnестenen i EU's asylpolitik er Dublinforordningen. Hovedreglen her er, at det land, en asylansøger først ankommer til og registreres i, har ansvaret for at behandle asylansøgningen. De fleste EU-lande har således kunne sende asylansøgere retur til Middelhavslandene, som er blevet overbebyrdet og har undladt at registrere de indkomne migranter. Derfor har Dublin længe ikke fungeret. Men at indføre en omfordeling, der breder ansvar for asylansøgere ud, er stødt på grund blandt EU-landenes regeringer i Rådet.

Nu foreslår Kommissionen at ophæve den eksisterende Dublinforordning og lade Juncker-Kommissionens ændringsforslag fra 2016 om obligatorisk omfordeling bortfalde. I stedet foreslår Kommissionen et nyt system. Man genfinder imidlertid mange hovedelementer fra såvel Dublinreglerne som fra omfordelingsforslaget.

Vil det nye system gælde for Danmark?

Nogle dele vil gælde for Danmark, andre vil ikke. Danmark står uden for asyl og migrationsområdet pga. retsforbeholdet, men er omfattet af Dublinforordningen gennem en parallelaftale fra 2006. Dele af dette forslag er en videreudvikling af Dublinforordningen. Parallelaftalen har en bestemmelse, som gør det muligt for Danmark at tilslutte sig ændringer af Dublinforordningen efterfølgende. Vælger Danmark ikke at tilslutte sig de relevante ændringer, kan de andre lande overveje, hvorvidt parallelaftalen skal opsiges. Hidtil har Danmark tilsluttet sig alle ændringer af Dublinreglerne.

Efter Kommissionens vurdering falder følgende under under parolleaftalen: de dele, der viderefører og justerer gældende Dublinregler, generelle bestemmelser om bl.a. databeskyttelse og overgangsbestemmelser. Forslaget om obligatorisk solidaritet vil Danmark derfor ikke være omfattet af.

Hvilke elementer indeholder forslaget?

Det bærende princip i Dublinsystemet fastholdes. Ankomstlande vil fortsat have hovedansvaret for asylbehandling. I dag er undtagelsen til hovedreglen, at hvis asylansøgeren har nær familie i et andet EU-land, er dette land ansvarlig for asylbehandlingen. Nu foreslås definitionen af nær familie udvidet med søskende.

Ankomstlandets forpligtelser til at undersøge asylansøgningen skærpes.

Asylansøgers forpligtelser skærpes (bl.a. til samarbejde og til ikke at rejse fra det land, vedkommende er registreret i).

Danmark vil være bundet af dette, hvis parolleaftalen ønskes fastholdt.

Nye bestemmelser om obligatorisk solidaritet

Alle EU-lande forpligtes til at hjælpe et EU-land, der er under stort migrationspres, med at håndtere enten asylansøgere eller afviste migranter. Det skal ske efter en fordelingsnøgle (baseret 50% på BNP, 50% på befolkningsstørrelse). Bestemmelserne indeholder fleksibilitet for EU-landene, der kan vælge at bidrage på følgende måder:

- At modtage et antal asylansøgere og behandle deres asylansøgning, (dvs. omfordeling).
- At modtage et antal flygtninge, der har fået anerkendt international beskyttelse (genbosætning).
- At overtage ansvaret for at hjemsende afviste asylansøgere fra det EU-land, der anmoder om assistance (såkaldt 'return sponsorship'). I første omgang ved at lede eller støtte dialog med oprindelseslandet eller ved at rådgive og hjælpe ved frivillig hjemsendelse. Hvis det ikke har medført resultater inden for 8 måneder, skal de afviste migranter overføres til det bidragende EU-land.
- At modtage migranter, der opholder sig illegalt i det pressede EU-land.
- Hvis det pressede EU-land har behov for kapacitetsopbygning i forhold til modtagelse eller hjemsendelse, kan de bidragende EU-lande også vælge at hjælpe med det istedet.

Mekanismen sættes i værk ved, at et land anmoder om assistance, hvorpå Kommissionen vurderer, om dette land er under alvorlig migrationspres ud fra en række kriterier. Flere steder bemyndiges Kommissionen til at træffe beslutninger om disse elementer gennem gennemførelsesretsakter. Solidarietsbestemmelserne gælder også i forhold til migranter, der samles op på havet.

Danmark vil ikke være bundet af dette.

Styrket samarbejde med tredjelande

Kommissionen skal gennem en rapport til Rådet identificere effektive incitamenter til at forbedre samarbejdet med tredjelande. Det skal supplere an-

vendelse af visum som løftestang for samarbejde om hjemsendelse af afviste migranter. Det kan Kommissionen som følge af en ændring af visumkodekset fra 2019, der nu skal implementeres.

Danmark er omfattet af visumpolitikken, men ikke af lovgivning om hjemsendelser, dog samarbejder Danmark i praksis med EU om hjemsendelser.

Forslag om krisesituationer og force majeure

Skulle Europa igen blive udsat for et ekstraordinært pres på grænserne, er der ifølge Kommissionen behov for særlige regler. Derfor foreslår Kommissionen, at der i sådanne situationer skal gælde yderligere solidaritetsforpligtelser, procedurer med ændrede tidsfrister samt mulighed for, at et presset ankomsthøjde kan meddele, at det ikke har mulighed for at modtage asylansøgere fra andre EU-lande i en periode.

Også her gælder det, at Danmark i udgangspunktet ikke vil være bundet af forordningen (herunder bestemmelser om solidaritet) pga. forbeholdet, men dog af de dele, der handler om tidsfrister og suspension af muligheden for at sende ansøgere retur til første ankomsthøjde (videreudvikling af Dublinregler).

Samlet overblik over alle forslag

For lovforslag er angivet, om det danske forbehold er relevant

Overordnet meddelelse om den nye asyl og migrationsforslag KOM(2020)609

Forordningsforslag om ny screening (*DK deltager via Schengen*) KOM(2020)612

Ændring til forordningsforslag om at ændre proceduredirektivet (ny grænseprocedure) (*DK deltager ikke pga forbehold*) KOM(2020)611

Ændringsforslag til EUODAC-forordningen (*DK deltager via parallelaftale*) KOM(2020)614

Forordningsforslag om asyl og migrationshåndtering (*DK deltager i nogle dele via parallelaftale*) KOM(2020)610

Forordningsforslag krisesituationer (*DK deltager i nogle dele via parallelaftale*) KOM(2020)613

Anbefaling om krisehåndtering

Anbefaling om samarbejde blandt EU-lande om skibe, der redder migranter på havet

Kommissionens guidelines for implementering af EU-regler om uautoriseret indrejse, transit og ophold

Anbefaling om legale veje til at søge beskyttelse i EU

↳ [Link til alle forslag](#)

Produceret og skrevet af:

Morten Knudsen, EU-konsulent, og Lotte Rickers Olesen, Folketingets repræsentant ved EU

EU Nyt fra EU-konsulenterne sendes løbende til abonnenter i Folketinget